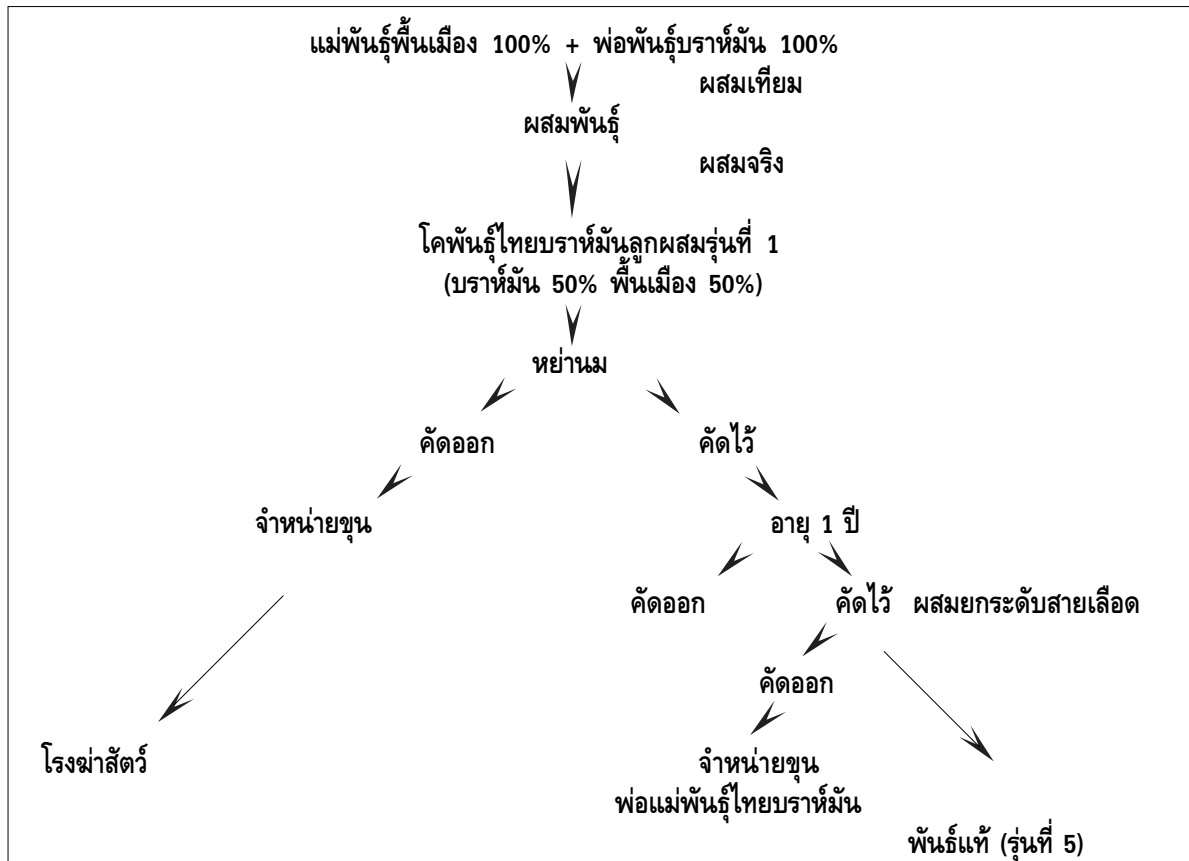
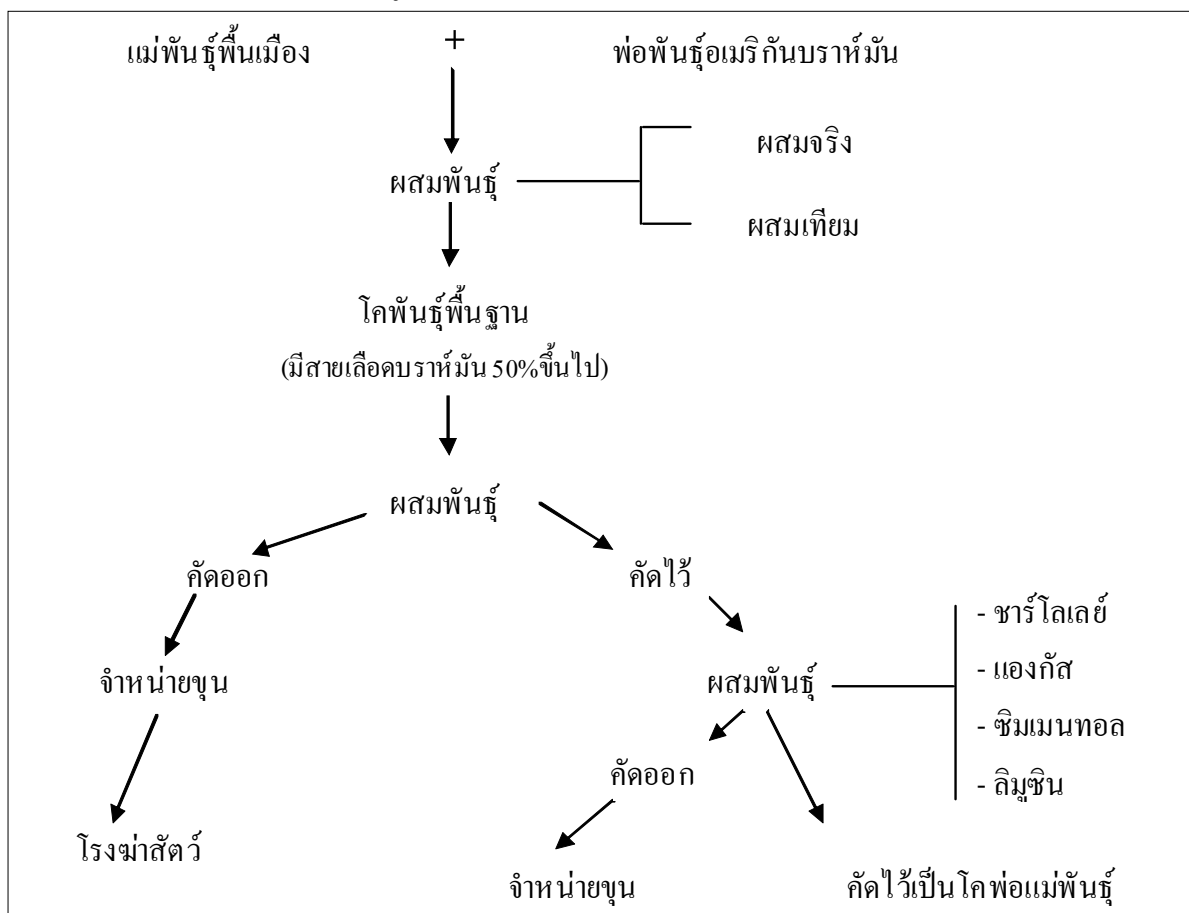

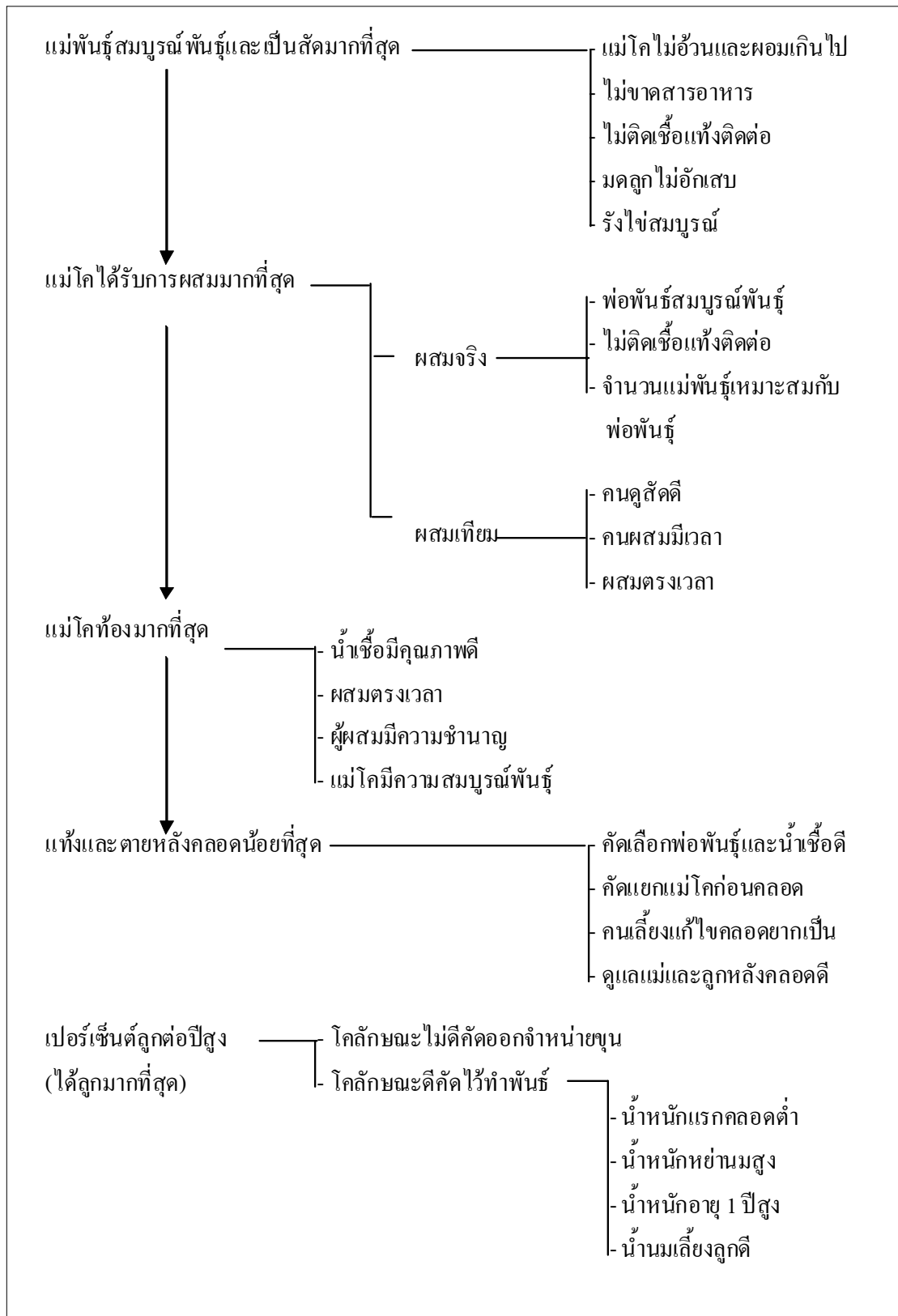
ขั้นตอนการพัฒนาสายพันธุ์โคไทยบราห์มัน

ขั้นตอนการพัฒนาสายพันธุ์โคเนื้อลูกผสม เพื่อการค้า

ขั้นตอนการเพิ่มประสิทธิภาพการผสมพันธุ์

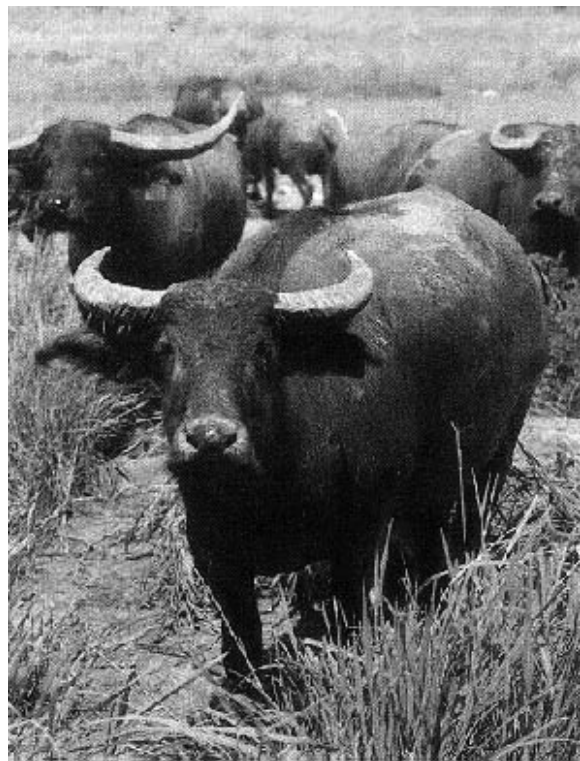

พันธุ์โคบราห์มันพันธุ์แท้คุณภาพดีลงสู่เกษตรกรระดับรากหญ้าต่อไป

4. การสร้างสายพันธุ์โคพันธุ์บราห์มันเพื่อสำหรับเป็นโคขุนคุณภาพดี โคเนื้อพันธุ์บราห์มันที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงเป็นโคขุนจะต้องมีขนาดปานกลาง เมื่อเข้าขุนน้ำหนักสุดท้ายประมาณ 450-500 กก. อายุไม่เกิน 2 ปี ซึ่งจะตอบสนองต่ออาหารได้ดี ใช้ระยะเวลาขุนระยะสั้น ไม่เปลืองอาหารและเวลาในการขุน ถ้าเป็นโคที่มีโครงสร้างใหญ่จะต้องใช้เวลาในการขุนนาน โคจึงจะมีกล้ามเนื้อ ซึ่งจะทำให้น้ำหนักเกินจากที่ตลาดต้องการและมีอายุมากเนื้อโคจะมีคุณภาพต่ำลง สายพันธุ์โคบราห์มันที่เหมาะสมสำหรับขุนจะต้องสามารถเจริญเติบโตได้ดีในแปลงหญ้า ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี มีอัตราการเจริญเติบโตสูง และเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อได้ดี มีกล้ามเนื้อเด่นชัด ลำตัวยาวและลึก มีขนาดปานกลาง

5. การเพิ่มประสิทธิภาพการผสมพันธุ์ ทำให้เพิ่มผลผลิต ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อจะต้องกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน เช่นแม่โคทุกตัวจะต้องคลอดลูกทุก 12 เดือน หรือเปอร์เซ็นต์จำนวนลูกต่อปีสูงไม่ต่ำกว่า 80% ของฝูงแม่พันธุ์ ลูกโคที่มีน้ำหนักแรกคลอดต่ำเพื่อสะดวกในการคลอด และมีอัตราการเจริญเติบโตหลังคลอดสูง มีน้ำหนักหย่านมและน้ำหนักเมื่ออายุ 1 ปี สูงแม่โคมีน้ำนมเลี้ยงลูกดี มีต้นทุนการเลี้ยงต่ำ ซึ่งทั้งหมดจะทำให้คุณภาพของฝูงโคดีขึ้นเรื่อยๆ

6. การบันทึกข้อมูลของโคเนื้อพันธุ์บราห์มันในอนาคต รัฐบาล หรือสมาคมโคเนื้อจะต้องเร่งส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคพันธุ์หรือฟาร์มปรับปรุงพันธุ์เพื่อจำหน่ายพ่อแม่พันธุ์ได้จดบันทึกข้อมูลต่างๆ เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลของโคเนื้อ เช่น พันธุ์ประวัติ(Pedigree Data) ได้แก่ ข้อมูลพันธุ์ประวัติของตัวโคที่มีความเกี่ยวพันทางพันธุกรรม ค่าสังเกตและส่วนของข้อมูลทางชีวภาพ (Biological Data) ได้แก่ น้ำหนักระยะต่างๆ เช่น น้ำหนักหย่านม น้ำหนักอายุ 1 ปี และน้ำหนักอายุ 1.5 ปี และวัดสัดส่วนต่างๆ ของร่างกายของโคตามระยะต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าการผสมพันธุ์และลักษณะแนวโน้มของลักษณะที่จะปรากฏในรุ่นลูกหลาน ซึ่งจะเป็นค่าที่นักปรับปรุงพันธุ์จะนำมาวางแผนการผสมพันธุ์ได้ถูกต้อง จะทำให้ลูกโคที่เกิดมามีลักษณะดีขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้ทางภาครัฐบาลและสมาคมโคเนื้อจะต้องสร้างความร่วมมือกัน เช่น กรมปศุสัตว์มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการส่งเสริมและวิจัยงานโคเนื้อมีสถานที่บุคลากร และเครื่องมืออุปกรณ์พร้อมร่วมมือกับสมาชิกฟาร์มเครือข่ายปรับปรุงพันธุ์โค และสมาคมโคเนื้อในการทดสอบพันธุ์โค คัดเลือกพันธุ์

รูปที่ 1.7 โคและกระบือมีความสามารถพิเศษในการเปลี่ยนวัชพืชให้นากลับมาใช้ประโยชน์ได้ดี

โค และเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ นำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติและค่าทางพันธุกรรมมาใช้ในการคัดเลือกพันธุ์ และนำข้อมูลไปใช้กำหนดหรือเลือกใช้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์โคเนื้อต่อไป และในอนาคตน่าจะสามารถส่งออก น้ำเชื้อแช่แข็งพ่อโคพันธุ์ดีที่ผ่านการทดสอบแล้วไปจำหน่ายต่างประเทศได้

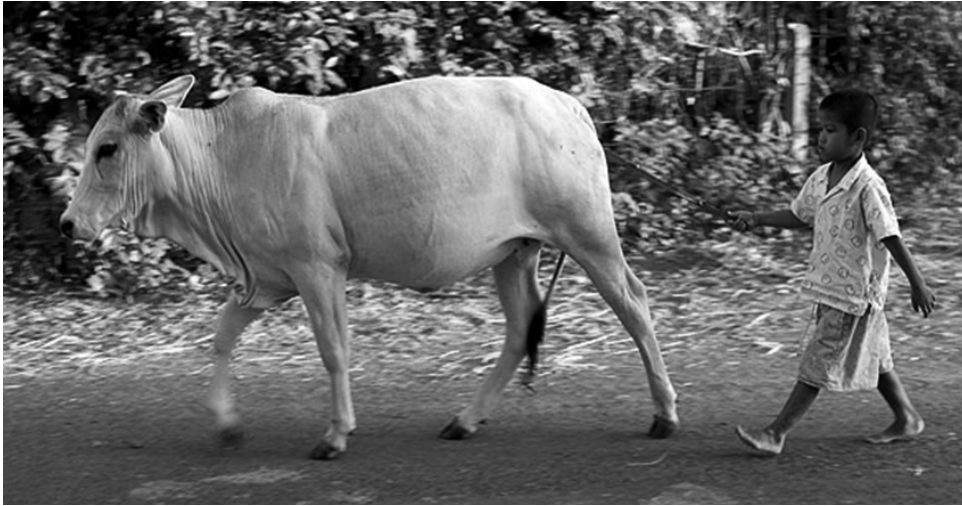
1.4.2 พัฒนาอาหารหยาบ

นับแต่ปัจจุบันเป็นต้นไปต้นทุนค่าอาหารสัตว์จะมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ แต่ราคาผลผลิตไม่แน่นอนขึ้นลงตามปริมาณและคุณภาพของผลผลิตที่เข้าสู่ตลาด ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ประมาณ 70% เป็นค่าอาหาร ฉะนั้นเกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อจะต้องลดต้นทุนการเลี้ยงให้ต่ำสุด โดยใช้ความมหัสจรรย์จากตัวโค คือ สามารถเปลี่ยนหญ้าเป็นเนื้อได้ดีที่สุด

โคเป็นสัตว์เคี้ยวเอื้องมี 4 กระเพาะ และภายในกระเพาะมีจุลินทรีย์เป็นตัวช่วยย่อยหมักหญ้าให้เป็นกรดไขมันที่ระเหยได้ (Volatile fatty acids) สุกท้ายเป็นกรดอะมิโน และโปรตีนจุลินทรีย์ร่างกายสามารถดูดซึมไปเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย โคที่กินหญ้าคุณภาพดีอย่างเต็มที่มีความพอเพียงสำหรับการเจริญเติบโต การสืบพันธุ์ และน้ำนมสำหรับเลี้ยงลูกโดยไม่ต้องเสริมอาหารข้น ฉะนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับแปลงหญ้าเป็นอันดับแรกในประเทศที่พัฒนาแล้ว และเลี้ยงโคเนื้อเป็นระบบอุตสาหกรรม ส่งเนื้อและผลิตภัณฑ์เนื้อเป็นสินค้าออก เช่น ประเทศออสเตรเลีย จะเลี้ยงโคปล่อยแปลงตลอด 24 ชั่วโมง จึงมีต้นทุนค่าอาหารที่ต่ำกว่าประเทศไทยมาก แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศไทยเลี้ยงโคเนื้อส่วนใหญ่ไม่มีแปลงหญ้าปลูก ไล่เลี้ยงตามที่สาธารณะข้างถนนหลวง หญ้าจึงมีคุณภาพต่ำ ซึ่งคุณค่าทางอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของโค ทำให้โคเนื้อมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อไม่มีโอกาสแข่งขันกับต่างประเทศได้เลย ในอนาคตเกษตรกรรายใดไม่ปรับปรุงแปลงหญ้าหรือไม่ปลูกหญ้าเลี้ยงโคจะค่อยๆ หายไปจะคงอยู่แต่ผู้ที่ปลูกแปลงหญ้าและพัฒนาคุณภาพแปลงหญ้าให้ดีขึ้น โดยการปลูกหญ้าที่ให้ผลผลิตสูงต่อไร่ ผู้เลี้ยงโคส่วนใหญ่มีพื้นที่เลี้ยงโคน้อยแต่ต่างประเทศมีพื้นที่เลี้ยงโคจำนวนมาก เช่น ประเทศออสเตรเลีย ใช้พื้นที่เลี้ยงโค 10-60 ไร่/ตัว แต่ประเทศไทยเลี้ยงโคใช้พื้นที่ 1 ไร่ต่อโค 2-5 ตัว ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องปลูกหญ้าที่ให้ผลผลิตสูง เช่น ข้าวโพด หญ้าเนเปียร์ หญ้าแพงโกล่า และ จึงจะสามารถลดต้นทุนการเลี้ยงโคลงได้ สรุปคือ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันในอนาคตจะต้องสร้างแปลงหญ้าจึงมีโอกาสแข่งขันกับต่างประเทศได้

1.4.3 พัฒนาตลาดโคเนื้อและกระบือ

ระบบการตลาดโคเนื้อของประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การซื้อขายโคส่วนใหญ่จะอยู่ในมือของพ่อค้าคนกลางหรือโรงฆ่าสัตว์ เป็นผู้กำหนดราคาซื้อขายกัน ทำให้เกษตรกรไม่ได้รับความเป็นธรรมของราคาขายและในปัจจุบันยังมีกลุ่มคนบางกลุ่มพยายามปั่นราคาโคจนสูงเกินความเป็นจริงไปมาก ก็ทำให้ผู้ซื้อไม่ได้รับความเป็นธรรมเช่นกัน และการซื้อขายโคยังเป็นการซื้อขายไม่มีระบบไม่มีองค์กรหรือรัฐบาลมาเป็นผู้สนับสนุนและช่วยจัดการในการซื้อขายให้เป็นธรรมกับผู้ซื้อและผู้ขาย ถ้ายังเป็น

รูปที่ 1.8 ความผูกพันของโคกับวิถีชีวิตในชนบท

ลักษณะนี้ต่อไปในอนาคตเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในประเทศไทยจะไม่มีหลักประกัน ไม่รู้ราคาที่แน่นอน เมื่อเลี้ยงโคแล้วจะขายโคได้ราคาเท่าใด ฉะนั้นในอนาคตการซื้อขายโคจึงน่าจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการตลาดเสียใหม่ เช่น

1. ตลาดโคเนื้อเพื่อนำไปชำแหละบริโภคในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะซื้อขายโดยการเหมาเป็นรายตัว จึงทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงเสียเปรียบ ไม่ทราบว่าโคหนักกี่กิโลกรัม เมื่อชำแหละแล้วจะได้เนื้อเท่าใด ตลอดจนไม่ทราบว่าราคาเนื้อที่โรงชำแหละรับซื้อเท่าใด จึงไม่สามารถทราบราคาที่แท้จริงได้เลย เป็นโอกาสให้พ่อค้าคนกลางเอาเปรียบและกำหนดราคาเองได้ และเมื่อซื้อขายโดยการชั่งน้ำหนักเกษตรกรก็ไม่สามารถทราบราคาที่แท้จริง ควรจะเป็นเท่าใดแน่ เกษตรกรที่เลี้ยงโคได้คุณภาพดีก็ควรที่จะได้ราคาดี จึงจะเป็นแรงจูงใจในการเลี้ยงและพัฒนาสายพันธุ์ ดังนั้นในอนาคตจึงน่าจะมีองค์กรมาเป็นผู้ดำเนินการช่วยจัดการในการซื้อขายโค ในรูปของการประมูลราคา โดยชั่งน้ำหนักและกำหนดราคาขั้นต่ำ ซึ่งองค์กรจะช่วยดูแลประสานงานระหว่างฟาร์มผู้เลี้ยงโคขุนหรือฟาร์มผู้ผลิตลูกโค เพื่อส่งไปขุน มีตลาดกลางสำหรับการประมูลราคาให้เกิดความเป็นธรรมทั้งเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนและโรงงานแปรรูป ซึ่งองค์กรผู้ดำเนินการประมูลจะได้ค่าบริการเป็นเปอร์เซ็นต์จากการจัดการ

2. ตลาดโคพันธุ์ในปัจจุบันการซื้อขายจะซื้อขายกันฟาร์มต่อฟาร์มราคาใดไม่เป็นมาตรฐาน ไม่เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย ฉะนั้นในอนาคตจึงน่าที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการซื้อขาย โดยการประมูลราคา ซึ่งจะมีสมาคมเป็นผู้สนับสนุนและช่วยจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การออกไปพันธุ์ประวัติ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากสำหรับฟาร์มโคพันธุ์ การซื้อขายจะแตกต่างกันกับตลาดโคขุนนอก จากฟาร์มโคพันธุ์จะขายตัวโคแล้วจะต้องขายพันธุ์กรรมของโคแต่ละตัวด้วยจากการพัฒนาสายพันธุ์โคมาเป็นเวลานาน ที่จะสร้างสายพันธุ์โคขึ้นมาผู้ซื้อจะต้องนำเอาพันธุ์กรรมดีๆ ไปพัฒนาโคในฟาร์มของตน สมาคมจึงควรที่จะกำหนดราคาขั้นต่ำของโคพันธุ์ไว้ จัดประมูลทุกเดือน เมื่อผู้ปรับปรุงพันธุ์โคออกมามีคุณภาพดีราคาก็น่าจะดี และผู้ซื้อก็ได้โคพันธุ์ดีมาเลี้ยง เป็นเหตุแรงจูงใจในการพัฒนาสายพันธุ์โคให้ดีขึ้นเรื่อยๆ

1.5 ปัญหาและแนวทางแก้ไขการเลี้ยงโคเนื้อ

1.5.1 ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

1. ปัญหาจากตัวเกษตรกร ขาดความรู้ความสามารถด้านธุรกิจไม่ได้มีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของฟาร์มและการบันทึกกิจกรรมและผลงานในฟาร์ม ขาดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม และการจัดการฟาร์มที่ถูกต้อง ทั้งด้านพันธุ์ ด้านอาหาร และด้านการควบคุมโรค
2. ขาดพันธุ์โคที่ดีและแผนการผสมพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้พัฒนาพันธุ์และผลิตโคสำหรับขุน
3. ปัญหาการขาดแคลนโคสำหรับนำไปขุนเช่น โคลูกผสมสายพันธุ์ชาร์โรเลย์ ที่มีขนาดเหมาะสมที่จะนำเข้าขุนขาดแคลน
4. ขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพและขาดแคลนน้ำ เช่น หญ้าแห้ง คุณภาพดี หญ้าหมักคุณภาพดี และ เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์คุณภาพดี
5. ปัญหาการป้องกันโรคและควบคุมโรคระบาด เช่น โรคคอบวมที่ระบาดในช่วงฤดูฝน โรคปากและเท้าเปื่อย ชนิด โอ เอ เอเซีย 1 และชนิดใหม่คือ เอ-สกลนคร วัคซีนไม่เพียงพอ
6. การลักลอบใช้สารเร่งเนื้อแดง เช่น พ่อค้าที่ซื้อโคไปฆ่าบังคับให้ใช้และเกษตรกรรู้เห็นเป็นใจ หวังเพิ่มกำไร

การแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการผลิต

1. เพิ่มศักยภาพให้เกษตรกร เร่งรัดพัฒนาความรู้ให้เกษตรกรอย่างถูกแนว

รูปที่ 1.9 การขนย้ายโค กระบือ

ทาง และมีวิธีการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ ให้มีความรู้ในการจัดการฟาร์มโคนม

2. รัฐจะต้องดำเนินการพัฒนาพันธุ์สัตว์ โดยกำหนดเป้าหมายให้ตรงตามความต้องการของตลาดเนื้อ

3. ต้องวางระบบการผลิตโคให้มีการแบ่งเป็นกลุ่มมีขั้นตอนในแต่ละประเภท เช่น กลุ่มพ่อแม่พันธุ์ผลิตลูกโคหย่านมสำหรับขุน กลุ่มเลี้ยงให้ได้น้ำหนักก่อนเข้าขุน กลุ่มขุนโค

4. รัฐต้องพัฒนากิจการด้านพืชอาหารสัตว์และแหล่งน้ำที่พอเพียงต่อการเลี้ยงสัตว์เพิ่มมากขึ้นส่งเสริมให้เอกชนลงทุนเชิงธุรกิจด้านพืชอาหารสัตว์ ผลิตหญ้าแห้ง หญ้าหมัก เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

5. รัฐต้องปรับแผนการควบคุมการป้องกันใหม่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เช่น ผลิตวัคซีนให้เพียงพอให้เอกชนรับไปดำเนินการทั้งการผลิตวัคซีน และการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

6. รัฐต้องเข้มงวดและตรวจสอบอย่างจริงจัง พร้อมกำหนดโทษอย่างรุนแรง เช่น ตรวจหาแหล่งจำหน่าย โดยมีรางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแส และ ตรวจโรงฆ่า และเจียนเนื้อ

1.5.2 ปัญหาที่เกี่ยวกับการตลาด

1. ปัญหาการจำหน่ายโคของเกษตรกร เช่น เกษตรกรต้องรอพ่อค้ามาซื้อถึงคอกไม่สามารถจำหน่ายเมื่อถึงเวลาที่ต้องการและไม่มีตลาดที่เป็นธรรม

2. ปัญหาโรงฆ่าและการจัดการหลังการฆ่า ไม่ถูกสุขอนามัย เช่น โรงฆ่าขนาดเล็กไม่ได้มาตรฐานและไม่ถูกสุขอนามัย

3. ราคาน้ำมันถูกและต้นทุนค่าอาหารสูง ทำให้เกษตรกรขายโคนมเข้าสู่โรงฆ่ามาก ทำให้ราคาโคมีชีวิตถูก

รูปที่ 1.10 โคกำลังแทะเล็มหญ้าในแปลงปล่อย

การแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการตลาด

1. รัฐต้องดำเนินการจัดระบบการตลาดในการจำหน่ายโคให้เกิดความเป็นธรรม เช่น จัดให้มีตลาดกลางโคขึ้นในท้องถิ่นที่มีการเลี้ยงโคหนาแน่น มีตลาดกลางสำหรับการประมูลซื้อ-ขายโค โดยแสดงราคาอย่างเปิดเผย จัดให้มีการชั่งน้ำหนักโคมีชีวิต ในการจำหน่ายทุกตัว โดยมีเครื่องชั่งน้ำหนักกลางของตลาด และมีเจ้าหน้าที่ของรัฐคอยดูแล จัดให้มีการแสดงข้อมูลราคาตลาดอ้างอิงตามคุณภาพและน้ำหนัก
2. รัฐต้องวางมาตรการการฆ่าสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เช่น พัฒนาโรงฆ่าขนาดเล็กให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขอนามัย สามารถรับซื้อโคตามคุณภาพและเปิดให้เอกชนเข้าไปดำเนินงานโรงฆ่าขนาดใหญ่ที่รัฐสร้างขึ้นมาแล้วไม่ได้ใช้งาน
3. สถาบันการศึกษาทำการศึกษาวิจัยการแปรรูปเนื้อจากโคนม ที่เป็นเนื้อส่วนเกิน ไปเป็นผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมเตรียมไว้รองรับเมื่อเกิดภาวะนี้ขึ้นซึ่งเป็นเฉพาะบางช่วงเวลาเท่านั้น

1.5.3 ปัญหาเกี่ยวกับกฎระเบียบของรัฐ

1. การกำหนดเขตปลอดโรคของกรมปศุสัตว์ สร้างปัญหาในการขนย้ายสัตว์ไปภาคใต้และภาคตะวันออกและสร้างปัญหาด้านการตลาดส่งออกมาเลเซียแก่เจ้าของฟาร์มโคเนื้อ
2. นโยบายรัฐเกี่ยวกับโคเนื้อของประเทศไม่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนระยะยาว ปรับเปลี่ยนตามความพึงพอใจของรัฐมนตรีในแต่ละสมัย ข้อมูลปศุสัตว์และผลผลิตตลาดเคลื่อนไหวแตกต่างกัน

การแก้ปัญหาเกี่ยวกับกฎระเบียบของรัฐ

1. รัฐต้องปรับปรุงแก้ไข กฎหมายและระเบียบที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาและค้าขายโคเนื้อ เช่น
  - 1.1) พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ.2482
กำหนดระเบียบที่เหมาะสมสำหรับการลงทะเบียนสัตว์ บัตรประจำตัวสัตว์ หรือตัวพิมพ์รูปพรรณสัตว์ โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์กราฟฟิก เข้ามาช่วยทำบัตรประจำตัวสัตว์ แบบการทำทะเบียนราษฎร
  - 1.2) ระเบียบของกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการอนุญาต การตรวจโรค และการทำลายเชื้อโรค ในการเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายในราชอาณาจักร พ.ศ.2546
ปรับเปลี่ยนการ “ขออนุญาตขนย้ายสัตว์” ไปเป็นการ “แจ้งย้ายสัตว์” แทน โดยใช้ระบบการควบคุมค้นหาปลายทาง ที่แจ้งย้าย ด้วยการ online ทางคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งมีเอกสารกำกับเพื่อลดการรีดไถ
2. กรมปศุสัตว์ต้องปรับเขตปลอดโรคให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่ปฏิบัติ

ได้เช่น ขยายเขตปลอดโรคให้ครอบคลุมทั่วทุกจังหวัด กันแนวตะเข็บชายแดนให้มีการควบคุมที่เข้มงวดจริงจังจะเป็นผล ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงสุขภาพและผลผลิตของโคนาเข้าก่อนส่งเข้าส่วนกลาง รัฐต้องเร่งรัดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเนื้อและนมแห่งชาติ หรือ กพนนช. (National Beef and Dairy Board or NBDB) เพื่อกำหนดนโยบาย และแผนงานเพื่อพัฒนาธุรกิจโคเนื้อ

กำหนดวางแผนระยะยาวร่วมกันระหว่าง รัฐ เอกชน องค์กรเกษตรกร ทุกฝ่ายต้องดำเนินงานตามแผน พร้อมการเตรียมแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนการพิจารณาหามาตรการรองรับเมื่อต้องมีการทำข้อตกลงทางการค้าเสรีกับประเทศอื่นๆ เป็นการล่วงหน้า รัฐต้องปรับโครงสร้างของ อ.ส.ค. ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กพนนช. มีหน้าที่ดำเนินงานพัฒนาการผลิตโคเนื้อ โคนมและกระบือ พร้อมทั้งแปรรูปโรงงานและธุรกิจนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นบริษัทร่วมรัฐ-เอกชน-สหกรณ์โคนม ต้องให้มีบูรณาการด้านการจัดการเก็บข้อมูลของรัฐให้มีมาตรฐานที่เป็นจริง

1.5.4 ปัญหาผลกระทบจากการตกลงการค้าเสรี

1. การนำเข้าโคมีชีวิตจากออสเตรเลีย เกษตรกรรายใหญ่ที่ขาดโคมีชีวิตสำหรับขุนจะมีการนำเข้าถ้ามีราคาถูกกว่าโคในประเทศ และมีผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อยที่ผลิตโคสำหรับขุนจะต้องล้มเลิกอาชีพไป
2. การนำเข้าเนื้อกล่องแช่แข็งจากอินเดีย มีผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อย และกลุ่มเกษตรกรที่ขุนโคมัน
3. ผลกระทบต่อเนื้อตลาดกลางและล่างที่เป็นตลาดส่วนใหญ่ของประเทศ เช่น เนื้อที่บริโภคจากโคขุน

การแก้ปัญหาผลกระทบจากการตกลงการค้าเสรี

1. รัฐต้องวางมาตรการเข้มงวดเรื่องโรคที่ติดมากับสัตว์นำเข้าจากออสเตรเลีย โรคโคที่ติดมาจากการนำเข้าโคออสเตรเลียยุคโคอิสานเขียวมี โรคพาราทีบี (Paratuberculosis) และโรคไข้สามวัน (Three days Sickness) ซึ่งโรคดังกล่าวไม่เคยมีในประเทศไทย แต่นำมาระบาดทั่วไปในประเทศไทยทุกวันนี้
  2. รัฐต้องวางมาตรการเข้มงวดเรื่องที่มาของเนื้อโคแช่แข็งที่นำเข้า ต้องทราบประวัติโคมีเจ้าของและต้องมาจากฟาร์มที่ได้รับมาตรฐานรับรอง
  3. รัฐเปิดให้มีการนำเข้าสัตว์ชายแดนจากพม่า ลาว กัมพูชา โดยไม่จัดเก็บภาษีนำเข้า 200 บาท/ตัว แต่ต้องเข้มงวดด้านการตรวจโรคและการกักโรคชายแดนและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงโคเพื่อปรับปรุงสุขภาพและน้ำหนักเพื่อเป็นการคานไ้ระดับหนึ่ง
- รัฐต้องริบวางมาตรการตรวจสอบทางด้านการปลอดภัยทางอาหาร และการระบาดของโรคสัตว์ที่มากับโคมีชีวิต และเนื้อ